

Instituția Publică Gimnaziul „Dinastia Romanciuc”

s.Vădeni

Regulamentul de ordine internă

Discutat la Consiliul Profesorat

Aprobat de Consiliul de Administrație

Nr.01 din 23 .08.2021

nr.02 din 07.09.2021

Capitolul I. Dispoziții generale

Art.1 Regulile prevăzute în prezentul regulament se aplică tuturor elevilor și salariaților gimnaziului precum și tuturor celor angajați în rezolvarea unor probleme, obiective specifice (muncitori, părinți ...)

Art. 2 La baza elaborării acestui document stau următoarele principii:

- a). toți cei care lucrează în învățământ sunt modelatori de ființe umane și trebuie să dea dovadă de o mare responsabilitate în toate activitățile desfășurate;
- b). fiecare elev este o individualitate , care are o personalitate proprie, care nu trebuie suprimată, ci educată și dezvoltată în cunoștință de cauză, cu participarea voluntară a subiectului, elevul;
- c). fiecare elev trebuie să găsească în școală condiții optime de dezvoltare și afirmare a propriei personalități;
- d). nu se fac discriminări de ordin religios, etnic, de sex, etc.

Elaborarea prezentului regulament are la bază următoarele acte legislative:

Constituția Republicii Moldova;

Codul Educației al R.M;

Regulamentele elaborate de către MECC precum și în baza actelor elaborate de Organul local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi.

Art. 6.Gimnaziul este instituție de învățământ secundar general,ciclul I,cu misiunea de a contribui la formarea unei personalități libere și creative,prin asigurarea dezvoltării competențelor,consilierea și orientarea acestora în determinarea traseului individual optim către învățământul liceal,profesional tehnic secundar sau profesional tehnic postsecundar.

Art.8.Conducerea Instituției poartă răspundere pentru realizarea standardelor educaționale de stat, protecția drepturilor elevilor și a personalului angajat, precum și asigurarea protecției vieții și sănătății lor în timpul aflării în incintă.

Art.9

În Instituție se interzice:

- a) crearea și funcționarea oricăror formațiuni politice;
- b) implicarea elevilor în activități de organizare și propagare politică, prozelitismul religios violent,

implicarea în orice activități ce încalcă normele generale de moralitate și periclitează integritatea fizică sau psihică a elevilor și a angajaților.

Art .10.Instituția publică de învățământ general și secundar general este înființată, reorganizată și lichidată de către autoritățile Administrației Publice Locale de nivelul doi.

Art.14.Respectarea Regulamentului de organizare și funcționare al Instituției este obligatorie pentru întreg personalul salariat, pentru elevii din toate ciclurile de învățământ organizate în Instituție, precum și pentru părinții/reprezentanții legali ai acestora.

II. ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL

Secțiunea 1: Organizarea învățământului primar și gimnazial

- 15.** Învățământul primar include clasele I-IV și se organizează ca învățământ cu frecvență, de regulă, în prima jumătate a zilei.
- 16.** Învățământul gimnazial include clasele V-IX și se organizează ca învățământ cu frecvență.
- 17.** Pentru persoanele cu dificultăți de învățare cauzate de dizabilități, învățământul primar și gimnazial se poate organiza ca învățământ la distanță, învățământ la domiciliu și studiu individual. Organizarea acestor forme de învățământ se va desfășura conform cadrului normativ elaborat și aprobat de Ministerul Educației Culturii și Cercetării R.M.
- 18.** În învățământul primar se pot organiza grupe sau clase cu program prelungit, finanțate din surse bugetare și din alte surse legale, în modul stabilit de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.
- 19.** Pentru instituțiile de învățământ cu un **număr mic de elevi** în învățământul primar poate fi realizat **învățământul simultan**, organizat conform cadrului normativ stabilit de Ministerul Educației Culturii și Cercetării al R.M.
- 20.** Înscrierea în clasa I-a și în clasa a V-a se face în mod obligatoriu, fără probe de concurs, respectiv, pentru toți copiii și pentru elevii din districtul școlar corespunzător.

23. La înscrierea în învățământul primar și gimnazial, continuitatea studiului limbilor străine se asigură în funcție de oferta educațională a instituției de învățământ.
24. Școlarizarea copiilor devine obligatorie la împlinirea vârstei de 7 ani.
25. Școlarizarea elevilor în clasele I-IX se va efectua, de regulă, din districtul școlar arondat instituției, în urma unei solicitări scrise din partea părintelui/tutorei legal, conform prevederilor cadrului regulamentar stabilit de Ministerul Educației, cu excluderea oricăror modalități de testare, examinare, etc.
26. Organul local de specialitate în domeniul învățământului de comun cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi stabilesc districtul școlar al Instituției pentru ciclul primar și gimnazial .
27. Organul local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi aprobă anual, până la finele lunii mai, planul de înmatriculare, în limita locurilor disponibile ale Instituției.
28. Elevii din localitățile rurale, domiciliați la distanțe mai mari de 2 km de la Instituția de circumscripție beneficiază de transportare gratuită, asigurată de autoritatea administrației publice locale de nivelul al doilea și ale UTA Găgăuzia.
29. Transportarea elevilor și a cadrelor didactice de la și la Instituția de circumscripție se va organiza în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind transportarea elevilor*, aprobat prin HG nr.903 din 30 octombrie 2014.
30. Învățământul primar se finalizează cu testarea națională, organizată în baza metodologiei aprobate de Ministerul Educației.
31. Indiferent de rezultatele testării naționale absolvenții ciclului primar sunt promovați în învățământul gimnazial, clasa a V-a.
32. Învățământul gimnazial se finalizează cu examene naționale de absolvire, organizate în modul stabilit de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.
33. La promovarea examenelor de absolvire a gimnaziului, absolvenții obțin certificat de studii gimnaziale, ce conferă dreptul de înmatriculare în învățământul liceal și/ sau în învățământul profesional tehnic secundar și postsecundar în conformitate cu metodologia aprobată de Ministerul Educației.
34. În caz de nepromovare a examenului de absolvire a gimnaziului, absolvenții obțin certificat de audiere a cursului gimnazial, ce conferă dreptul de înmatriculare în instituții de învățământ profesional tehnic secundar.

Secțiunea 3: Structura anului de studii

Anul de studii în învățământul general începe la 01 septembrie. Conform articolului 22 din Codul Educației, durata anului de studii este de 33 săptămâni în în-

vățământul primar și de 35 de săptămâni în învățământul gimnazial și liceal, repartizate pe semestre relativ egale. În clasele terminale a IX-a și a XII-a, durata anului de studii este de 34 de săptămâni .

Anul școlar 2021--2022 va avea următoarea structură:

<u>Semestrul I:</u>	01septembrie - 24 decembrie 2021;
<u>Semestrul II:</u>	10 ianuarie - 31 mai 2022 .

35. Structura anului școlar (durata semestrelor, numărul și durata vacanțelor, perioada sesiunii de examene) sunt stabilite anual de Ministerul Educației și Cercetării al R.M.

Pentru clasele terminale a IX-a și a XII-a semestrul II se va încheia la
25 mai 2021

36. Pe parcursul anului, toți elevii beneficiază de vacanțe după cum urmează:

Vacanța de toamnă:	27.10.2021- 31.10.2021(5 zile);
Vacanța intersemestrială (de iarnă)	25.12.2021 – 09.01.2022 (16 zile)
Vacanța de primăvară	05.03.2022-08.03.2022 (4 zile)
Vacanța de Paști	23.04.2022 -02.05.2022 (10 zile)

Pentru elevii claselor I-VIII-a și X-XI se stabilește :

Vacanța de vară 01.06.2022-31.08.2022 (92 de zile)

Pentru elevii claselor absolvente ,a IX- a și a XII-a,situația academică se va încheia până la **25.05.2022.**

Sesiunea de examene se va desfășura :

- a) La absolvirea învățământului gimnazial,clasa a IX-a :**02 – 13 iunie 2022**

iunie () 2022 matematica

iunie () 2022 limba și literatutra română

iunie () 2022 istoria românilor și universală

**Testarea națională în învățământul primar,se desfășoară în perioada
04-19 mai 2022**

mai (17) 2022 matematica

mai (19)2022 limba și literatura română

37. În situații de epidemii, calamități naturale sau alte cazuri, orele de clasă pot fi suspendate pe o perioadă determinată.

38. Suspendarea orelor de clasă se poate face prin decizia organelor competente, după caz:

- a) la nivelul instituției de învățământ, la cererea directorului, după consultarea sindicatelor și cu aprobarea organului local de specialitate în domeniul învățământului;
 - b) la nivelul raional/municipal, la cererea organului local de specialitate în domeniul învățământului, cu aprobarea Ministerului Educației Culturii și Cercetării al R.M.
 - c) la nivel republican, prin ordinul Ministrului Educației Culturii și Cercetării.
39. Suspendarea orelor de clasă este urmată de acțiuni privind realizarea curriculumului pe discipline școlare până la sfârșitul semestrului, respectiv al anului de studii. Aceste acțiuni se stabilesc prin decizia directorului instituției de învățământ.
40. Evaluările sumative în clasele din ciclul gimnazial și liceal, organizate la finele semestrului, sunt desfășurate conform orarului elaborat de conducerea Instituției și adus la cunoștință elevilor în termeni rezonabili.

Secțiunea 4: Programul de activitate și orarul școlar

41. În Instituție orele de studii se desfășoară de regulă într-un schimb..
42. Activitatea Instituției începe, de regulă, la ora 8.30. Consiliul de administrație al Instituției, la propunerea Consiliului profesoral, poate aproba începerea cursurilor școlare la o altă oră. Se interzice începutul orelor înainte de 8.00.
43. Anul acesta orele se vor începe după un orar special creat pentru fiecare ciclu, treaptă școlară respectiv:
 Treapta gimnazială –ora 8.30 pe două intrări separate;
 Treapta primară -ora 8.30 pe două intrări separate;clasa a II-a la ora.10.30
44. **Orarul lecțiilor și activităților extracurriculare**, elaborat de personalul de conducere, coordonat de director, **se aprobă de către Consiliul de administrație al instituției până la 01.09.2021.**La stabilirea orarului sunetelor se va ține cont de vârsta elevilor,distanța pe care urmează să o parcurgă până acasă și durata zilei în diferite anotimpuri,astfel încât deplasarea elevilor spre și de la școală să excludă orice **pericol pentru viața și sănătatea** acestora.
45. În elaborarea și aprobarea schemei orare, directorul Instituției poartă responsabilitate de respectarea și realizarea prevederilor Planului-cadru de învățământ,cerințelor igienico-pedagogice și de normare a timpului de studiu.
46. În învățământul primar, durata lecției în clasa I în semestrul I este de 35 de minute. În clasa I în semestrul II și în clasele II-IV durata lecției este de 45de minute **cu tot cu recreații.În situația în care în ciclul primar este organizat învățământul simultan, durata lecției este de 50 de minute.?????!!!!!!**
- În învățământul gimnazial clasa a IX-a durata lecției este de 45 de minute. În clasele V-VIII-a lecțiile încep într-un regim mai deosebit,ora fiind cu tot cu pauze de 45 minute,conform unui orar special pentru fiecare clasă.

47. Pentru toate ciclurile din învățământ preuniversitar în elaborarea schemei - orare după fiecare lecție se va programa o recreație cu durata de 10-15 minute, iar după a treia oră de curs, se recomandă programarea unei recreații mari, cu durata de 15-20 de minute ???
48. Administrația Instituției de învățământ va elabora un orar echilibrat și adaptabil, în care se alternează discipline exacte cu cele umanistice și de la ariile curriculare: Arte, Tehnologii, Sport.
Orarul evaluărilor sumative la disciplinele școlare se va elabora astfel, încât numărul de probe de evaluare la o clasă să nu depășească o disciplină pe zi și trei discipline pe săptămână
Orele opționale vor fi integrate în orarul de bază.
49. Săptămâna de activitate a Instituției este de 5 zile.
50. Activitățile extracurriculare (cercuri, activități cultural-artistice, sportive, ecologice, de interes comunitar, de voluntariat, etc.) se desfășoară în afara schemei orare.
51. Orice persoană cu statut de elev, indiferent de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă, participă la activitățile organizate de Instituție.
52. Este interzisă retragerea elevilor de la ore pentru orice fel de activități, precum și antrenarea lor în munci agricole.
53. Ordinea și disciplina în Instituție se asigură de către personalul de conducere și didactic (de serviciu). Condițiile de organizare și desfășurare a serviciului **personalului de conducere și didactic se stabilesc anual prin ordinul conducătorului Instituției la început de an școlar.**

Secțiunea 5: Organizarea procesului educațional

54. Procesul educațional este orientat spre realizarea finalităților educaționale, stipulate în Codul Educației, organizat și desfășurat conform prevederilor Standardelor educaționale de stat, Curricula școlare și Planului-cadru pentru ciclul primar, gimnazial și liceal, Recomandărilor metodologice și manageriale privind organizarea procesului educațional, Standardelor educaționale de stat, ordinelor și dispozițiilor Ministerului Educației Culturii și Cercetării, prescripțiilor Organului local de specialitate în domeniul învățământului.
55. **Proiectul managerial** anual și de dezvoltare al Instituției **este pus în discuție la Consiliul profesoral și aprobat** la **Consiliul de Administrație** la început de an școlar. La finele fiecărui semestru și la încheierea anului școlar, consiliul profesoral discută și aprobă raportul privind realizarea Proiectului operațional pentru perioada respectivă pe dimensiunea activitatea didactică și extracurriculară.
56. Elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), înscriși în învățământul general, studiază conform Curriculumului național sau adaptat. Procesul educațional în baza Curriculumului adaptat se organizează în conformitate cu Planul educațional individualizat (PEI), elaborat și aprobat în modul stabilit de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.

57. Trunchiul disciplinelor școlare obligatorii și numărul de ore, prevăzute pentru fiecare disciplină școlară conform anilor de studiu, filierelor și profilurilor liceale, sunt stabilite prin Planul - cadru aprobat anual de Ministerul Educației Culturii și Cercetării al R.M. Nu se admite excluderea unor discipline școlare obligatorii și/sau modificarea numărului de ore prevăzut.
58. Fiecare Instituție își va stabili, în funcție de solicitările elevilor, de resursele didactice și tehnico-materiale instituționale, componenta variabilă a Planului – cadru, constituită din pachetul disciplinelor opționale oferită de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.
59. În ultima lună a anului școlar elevii își exprimă, în baza cererii, opțiunile pentru anul viitor de studii vizând disciplinele opționale, care vor sta la baza aprobării de consiliul de administrație al Instituției, în luna **august** anual, a componentei opționale a Planului de învățământ.
60. Este obligatorie pentru toate cadrele didactice și pentru toți elevii din ciclurile primar, gimnazial și liceal aplicarea și realizarea curricula școlare, cu parcurgerea lor integrală și ritmică
61. Procesul educațional se realizează prin lecții, seminare, lucrări practice și de laborator, ore opționale, activități extracurriculare și extrașcolare.
62. Evaluarea elevilor se face ritmic, pe tot parcursul anului școlar, în cadrul lecțiilor și altor forme de activitate educațională, prin evaluări orale și scrise, lucrări practice, de laborator și finalizează cu evaluări sumative, stabilite de conducerea instituției, precum și sesiunea de examene de absolvire a gimnaziului.
63. Administrația Instituției este responsabilă de respectarea normelor stabilite pentru volumul zilnic al temelor pentru acasă, astfel încât durata estimativă pentru pregătirea temelor pentru acasă la toate disciplinele școlare pentru ziua următoare să nu depășească: pentru ciclul primar – timp alocat temelor nu va depăși **45-60 minute zilnic** pentru toți elevii. Pentru elevii claselor I-IV, volumul **săptămânal** al temelor pentru acasă nu va depăși -5 ore.
64. În ciclul gimnazial, în clasa a V-a, în primele două săptămâni de studiu nu se dau teme pentru acasă. Timpul estimat, zilnic, pentru realizarea temei nu va depăși:
 - Pentru clasele a V-VI-a -1,5 ore
 - Pentru clasele VII-IX -2 ore

Volumul săptămânal al temelor pentru acasă nu va depăși **7,5 ore** pentru clasele a V-VI-a și **10 ore** de lucru pentru clasele VII-VIII.

Pentru clasele a IX-a în ultima săptămână a anului școlar, va fi stabilit un orar pentru activitățile de pregătire către examenele de absolvire.

Organizarea lucrului în unitate.

Pentru elevi intrarea în școală se permite la orele 8.15.

a) progrâmul școlar se va desfășura într-un singur schimb între orele 8.30- și 14.55 cu următorul orar al sunetelor:

1. 8³⁰-9¹⁵ pauză 15 min.
2. 9³⁰-10¹⁵ pauză 15 min.
3. 10³⁰-11¹⁵ pauză 10 min.
4. 11²⁵-12¹⁰ pauză 10 min.

- 5. 12²⁰-13⁰⁵ pauză 10 min.
- 6. 13¹⁵-14⁰⁰ pauză 5 min.
- 7. 14⁰⁵-14⁴⁵ pauză

- b) serviciul secretariat/contabilitate va funcționa de la 8¹⁵ la 17⁰⁰
- c) Serviciul de bibliotecă va funcționa între 10⁰⁰ - 12⁰⁰
- d) personalul de serviciu va funcționa între 8.15 și 15.00;
- e) administratorul și femeia de serviciu între 7.00 și 18.00;
- f) paznicii conform graficelor stabilite prin ordin anual.
- g) administrația face serviciu conform ordinului directorului câte o zi săptămânal de la 8.00 la 16³⁰, conform următorului grafic:

-luni –Vataman Silvia , director

-marți -Munteanu Svetlana ,director adjunct pe instruire

-miercuri –Repeșco Lucreția ,director adjunct pe educație

-joi - Vataman Silvia -director

-vineri - Munteanu Svetlana ,director adjunct pe instruire

h. Diriginții și directorul adjunct pe educație asigură instruirea elevilor de serviciu.

i. **Serviciul elevilor se desfășoară astfel:**

1. Serviciul pe clasă

- * Diriginții vor stabili grupe de câte 1 elev care în ordine alfabetică vor efectua zilnic serviciul pe clasă
- * Elevii de serviciu au următoarele atribuții:
 - se prezintă la cursuri cu 15 minute înainte de începerea acestora și părăsesc ultimii sala de clasă
 - asigură creta și ștergerea tablei
 - asigură păstrarea curățeniei în clase în timpul programului atenționând elevii care produc dezordine
 - verifică prezența la ore a colegilor de clasă și comunică profesorilor numele elevilor absenți
 - în timpul activității care se desfășoară în cabinete, , etc. elevii de serviciu rămân în clasă și supraveghează bunurile colegilor, sau încuie clasa.
 - Bunurile de valoare nu se lasă în sala de clasă.

2. Serviciul în gimnaziu

Serviciul pe școală va fi asigurat de **către personalul auxiliar** conform graficului stabilit și avizat de conducerea școlii.

Sarcinile personalului de serviciu:

- Legitimează persoanele străine și consemnează datele acestora în registrul de evidență și nu permit accesul acestora decât în timpul pauzei,cu excepția celor ,care sunt programați;
- Exerciță sarcini trasate de angajații de serviciu,administrația gimnaziului.
- Consemnează în registrul de predare –primire a serviciului.

-este interzis accesul persoanelor străine la clase și participarea la ore fără acordul administrației gimnaziului și a profesorilor.

-În cazul unor incidente cu persoane străine ,anunță pedagogul de serviciu,administratorul de serviciu.

j) Serviciul profesorilor

Zilnic, serviciul în școală va fi asigurat de dirigintele clasei de serviciu și administratorul de serviciu.

Sarcinile profesorilor de serviciu:

- se prezintă la școală cu 15 minute înainte de începerea programului de bază.(8.15)
- supraveghează starea de disciplină a elevilor în timpul pauzelor
- supraveghează să nu se exercite presiuni și amenințări asupra elevilor
- anunță conducerea școlii și concomitent organele de ordine și de intervenție în cazul producerii unor evenimente deosebite (furturi, incendii, amenințări prin telefon, etc.)
- între orele 8.15- 14.00 profesorul de serviciu supraveghează intrarea principală și ieșirea elevilor la sfârșitul programului astfel încât să nu se producă accidente sau conflicte
- Profesorii de serviciu consemnează eventualele evenimente și semnează în registrul unic al serviciului în școală .

I. Capitolul IV. CONDUCEREA INSTITUȚIEI.

ORGANELE ADMINISTRATIVE ȘI CONSULTATIVE. PERSONALUL INSTITUȚIEI

- 65.** În Instituție funcționează următoarele organe de conducere:
- a)** Consiliul de administrație;
 - b)** Consiliul profesoral.
- 66.** În Instituție funcționează următoarele organe consultative:
- a)** Consiliul diriginților;
 - b)** Consiliul elevilor
 - c)** Comisii metodice conform ariilor curriculare;
 - d)** Comisia de atestare a cadrelor didactice și manageriale;
 - e)** Comisia multidisciplinară intrașcolară pentru protecția copilului în situație de risc, alte comisii, reieșind din necesitățile instituției
 - f)** Consiliul părinților.
 - g)** Consiliul de etică .
- 67.** În Instituție activează:
- a)** personal didactic de conducere, din care face parte directorul și directorul adjunct;
 - b)** personal didactic;

- c) personal didactic auxiliar;
- d) personal nedidactic.

Secțiunea 1. Consiliul de administrație

- 68. Consiliul de administrație, organ de conducere, cu rol de decizie în domeniul administrativ al Instituției.
- 69. Activitatea consiliului de administrație al Instituției este reglementată de *Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație din instituțiile de învățământ general*, aprobat de Ministerul Educației.

Secțiunea a 2-a. Consiliul profesoral

- 70. Consiliul profesoral, organ suprem de conducere, cu rol de decizie în domeniul educațional, este format din personalul didactic al Instituției.
- 71. Președintele consiliului profesoral este directorul instituției. Ședințele consiliului profesoral sînt prezidate de director (în cazuri excepționale de director adjunct, responsabil de procesul instructiv).
- 72. Subiectele puse în discuție la consiliul profesoral sunt dezbătute și finalizează cu decizii, aprobate prin votul majorității.
- 73. Hotărârile consiliului profesoral sunt puse în aplicare prin ordinul conducătorului instituției, devenind obligatorii pentru tot personalul didactic
- 74. Problemele abordate și deciziile luate la consiliul profesoral sunt consemnate în procese-verbale.
- 75. Secretarul consiliului profesoral este desemnat anual, prin ordinul directorului, din rîndul cadrelor didactice.
- 76. Secretarul consiliului profesoral este responsabil de:
 - a) redactarea procesului - verbal (în timpul ședințelor) în registrul unic al consiliului profesoral;
 - b) arhivarea materialelor puse în discuție și adoptate de consiliul profesoral;
 - c) arhivarea deciziilor adoptate de consiliul profesoral.
- 77. Prezența cadrelor didactice la ședințele consiliului profesoral este obligatorie. Ședința este deliberativă în cazul prezenței majorității simple a membrilor consiliului profesoral.
- 78. **Consiliul profesoral are următoarele atribuții:**
 - a) **dezbate și propune pentru aprobare consiliului de administrație al Instituției:**
 - proiectul managerial anual și de dezvoltare instituțională / eventuale completări sau modificări ale acestuia;
 - raportul de evaluare internă privind calitatea procesului educațional din Instituție;
 - raportul general privind starea și calitatea învățămîntului din Instituție;

- b) dezbate și aprobă rapoartele de activitate a Comisiilor metodice, Consiliului diriginților și a altor comisii ce activează în cadrul Instituției;
- c) dezbate și aprobă regulamentul Instituției, în ședință la care participă cel puțin 2/3 din personalul salariat al instituției;
- d) alege cadrele didactice delegate în componența consiliului de administrație al Instituției;
- e) aprobă componența nominală a comisiilor metodice din Instituție;
- f) aprobă rapoartele prezentate de șefii Comisiilor metodice vizând activitatea în anul curent de studii;
- g) validează raportul privind situația școlară semestrială și anuală prezentată de fiecare profesor/diriginte, precum și situația școlară după încheierea sesiunii suplimentare, diferențe și corigențe;
- h) validează și propune consiliului de administrație componenta școlară a Planului - cadru la nivelul instituției, constituită din pachete disciplinare opționale (aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum) oferite pentru anul școlar în curs;
- i) validează și propune curricula pentru disciplinele opționale spre aprobare Consiliului Național pentru Curriculum;
- j) dezbate, la solicitarea Ministerului Educației Culturii și Cercetării, Organului local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale sau din proprie inițiativă, proiecte de legi sau de acte normative, ce reglementează activitatea educațională și prezintă, în termenii stabiliți, organelor ierarhic superioare propunerile de modificare sau de completare;
- k) identifică și dezbate probleme legate de conținutul sau organizarea activității educaționale din Instituție;
- l) examinează dosarele de atestare și decide asupra recomandării privind conferirea/ confirmarea gradului didactic/ managerial.

79. Consiliul profesoral se întrunește de cel puțin 5 (cinci ori) pe parcursul anului școlar: 3 trei) ședințe organizatorice – (începutul anului școlar, sfârșitul semestrului I, sfârșitul anului școlar) și 2 (două) ședințe tematice. În cazuri excepționale, consiliul profesoral poate fi convocat în ședință extraordinară de către director sau la cererea a cel puțin 1/3 din cadrele didactice.

Secțiunea a 3-a. Consiliul diriginților.

Consiliul diriginților este constituit din diriginții tuturor claselor.

- 80.** Consiliul diriginților are următoarele atribuții:
- a) dezbate probleme privind structura, conținutul și metodică orelor de dirigenție specifice ciclului din învățământul secundar general;
 - b) analizează participarea, în cadrul activităților comunitare și de voluntariat a elevilor la clasă,
 - c) coordonează participarea colectivelor de elevi în activitățile extrașcolare și diverse schimburi de experiență;
 - d) orientează colectivul didactic al Instituției în vederea stabilirii unor cerințe educaționale unice față de elevi.

Secțiunea a 4-a. Comisia metodică

- 81.** Comisia metodică se constituie din profesori care predau aceeași disciplină de studiu sau din arie curriculară determinată în Planul-cadru de învățământ.
- 82.** Șeful Comisiei metodice este numit prin ordinul directorului Instituției, de regulă, cu consultarea membrilor ei.
- 83.** **Membrii Comisiei metodice, în cadrul ședinței la început de an școlar analizează modificările și completările privind curriculumul scris, curriculumul predat/ operaționalizat, curriculumul evaluat și asigurarea didactică la disciplină stipulate în Sugestiile metodologice și manageriale privind organizarea procesului educațional în anul curent de studii, elaborate de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.**
- 84.** Directorul instituției va insista asupra cunoașterii profunde și integrale a setului curricular de către fiecare profesor și adaptării lui la specificul instituției și al fiecărei clase.
- 85. Comisia metodică are următoarele atribuții:**
 - a) elaborează proiectele pentru oferta educațională opțională a Instituției;
 - b) propune activități de interesistență, teme de cercetare pentru proiectul anual managerial;
 - c) consiliază cadrele didactice, în procesul de elaborare a proiectării didactice de lungă durată și a demersurilor didactice la ore;
 - d) analizează periodic din punct de vedere metodologic evoluția școlară a elevilor la disciplinele din aria curriculară;
 - e) participă la monitorizarea implementării curricula la fiecare clasă privind modul în care se realizează componenta predare, învățare și evaluare;

- f) discută formatul evaluărilor sumative a disciplinelor școlare din aria curriculară;
- g) orientează activitatea cadrelor didactice spre crearea și funcționarea unui sistem instituțional de evaluare a rezultatelor școlare la disciplinele de studiu;
- h) desfășoară activități de pregătire a elevilor pentru examene, olimpiade și alte concursuri școlare.

86. Șeful comisiei metodice are următoarele atribuții:

- a) stabilește atribuțiile fiecărui membru al comisiei metodice;
- b) evaluează activitatea fiecărui membru al comisiei metodice și propune consiliului profesoral un raport argumentat și documentat privind prestația profesională a fiecărui membru în anul curent de studii;
- c) coordonează participarea membrilor comisiei metodice la activitățile de formare continuă și de promovare a imaginii Instituției la nivel local, raional/ municipal și republican;
- d) asigură participarea membrilor comisiei metodice la asistențe și interasistențe în cadrul orelor publice desfășurate în cadrul Instituției precum și la activitățile metodice raionale/ municipale;
- e) asigură activitatea de mentorat, în special a profesorilor debutanți și noi veniți în Instituție;
- f) este responsabilă de calitatea notelor informative, rapoartelor și propunerilor elaborate și prezentate la solicitarea directorului Instituției și/ sau organelor ierarhic abilitate.

Secțiunea a 5-a. Directorul

- 87. Directorul este conducătorul instituției pe care o reprezintă în relațiile cu persoanele juridice și fizice, inclusiv cu administrația publică locală.
- 88. Funcția de director se ocupă în baza criteriilor de competență profesională și managerială.
- 89. Numirea în funcția de director se face prin concurs, pentru un termen de 5 ani, în conformitate cu *Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de director*, aprobat de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.
- 90. Directorul exercită conducerea executivă a Instituției, în conformitate cu atribuțiile conferite de lege, cu hotărârile consiliului de administrație al unității de învățământ, precum și cu alte reglementări legale.
- 91. Directorul este subordonat Organului local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi, Inspectoratului Școlar Național. Fișa postului și fișa de evaluare ale directorului sunt elaborate

de organele abilitate, în baza indicatorilor stabiliți de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.

92. Directorul reprezintă Instituția în relațiile cu terțe persoane fizice și juridice, în limitele competențelor prevăzute de lege.
93. Directorul trebuie să manifeste loialitate față de Instituție, credibilitate și responsabilitate în deciziile sale, încredere în capacitățile angajaților, să încurajeze și să susțină colegii, în vederea motivării pentru formare continuă și pentru crearea în Instituție a unui climat optim desfășurării procesului de învățământ.
94. Directorul Instituției ca persoană juridică, în care funcționează compartimentul financiar-contabil prin care se realizează evidența contabilă sintetică și analitică, precum și execuția bugetară, coordonează direct acest compartiment. Personalul compartimentului financiar-contabil este subordonat directorului și își desfășoară activitatea conform atribuțiilor stabilite de acesta, prin fișa postului.
95. Directorul Instituției este responsabil de activitatea întregului personal salariat.
96. Vizitarea Instituției și asistența la orele de curs sau la activități școlare / extrașcolare, efectuate de către persoane din exterior, se fac numai cu aprobarea directorului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Fac excepție de la această prevedere reprezentanții instituțiilor cu drept de control.
97. Directorul beneficiază de indemnizație de conducere, conform reglementărilor legale în vigoare
98. Norma didactică de predare a directorului și/ sau degrevarea de ore a acestuia se stabilesc prin fișa postului, în baza normelor aprobate de Ministerul Educației Culturii și Cercetării de comun cu Ministerul Muncii.
99. Perioada concediului anual de odihnă al directorului se aprobă de Organul local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi.
100. Directorul, în calitate de conducător al instituției, are următoarele atribuții:
 - a) asigură funcționalitatea Instituției în conformitate cu Standardele de calitate în învățământul secundar general, aprobate de Ministerul Educației Culturii și Cercetării;
 - b) coordonează elaborarea Proiectului managerial anual și de dezvoltare a Instituției;
 - c) coordonează și răspunde de întreaga activitate educațională și administrativă a Instituției, precum și de păstrarea și utilizarea patrimoniului instituției de învățământ;
 - d) numește și controlează personalul care răspunde de sigiliul unității de învățământ și de completarea carnetelor de muncă;
 - e) asigură siguranța elevilor și a personalului angajat în perioada aflării în incinta Instituției;
 - f) asigură păstrarea și dezvoltarea bazei didactico-materiale a instituției;

- g) este responsabil de organizarea și funcționarea căminului, cantinei (în cazul în care există);
- h) asigură elaborarea și implementarea acțiunilor de protecție a copilului;
- i) asigură aplicarea corectă a deciziilor consiliului profesoral și a consiliului de administrație;
- j) asigură realizarea achizițiilor publice potrivit reglementărilor cadrului legislativ și normativ în vigoare;
- k) asigură confidențialitatea și securitatea informației, ce conține date cu caracter personal, în conformitate cu legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- l) stabilește mecanismul intern de colectare a datelor în Sistemul Informațional automatizat de Management în Educație (SIME), a Sistemului Automatizat Prelucrare a Datelor (SAPD) și controlează corectitudinea informațiilor introduse;
- m) prezintă rapoarte privind activitatea Instituției, starea și calitatea procesului educațional din Instituția pe care o conduce. Raportul general este prezentat la consiliul profesoral, consiliul administrativ, precum și la Adunarea generală a părinților. Un rezumat al acestuia, conținând principalele constatări, va fi făcut public, inclusiv prin afișare clasică sau electronică.

101. Directorul, în calitate de angajator, are următoarele atribuții:

- a) elaborează schema de încadrare a personalului instituției și stabilește, prin fișa postului, obligațiile de serviciu ale personalului angajat;
- b) încheie contracte individuale de muncă cu personalul angajat și aprobă concediile de odihnă ale personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, pe baza solicitărilor scrise ale acestora, conform codului muncii și contractului colectiv de muncă aplicabil;
- c) vizează fișele posturilor pentru personalul din subordine, conform legii și contractului colectiv de muncă;
- d) stimulează și promovează cadrele didactice pentru dezvoltare profesională și continuă;
- e) răspunde de corectitudinea încadrării personalului și de întocmirea, la termen, a statelor lunare de plată a drepturilor salariale;
- f) aprobă concediu fără plată și zilele libere plătite, conform prevederilor legale și ale contractului colectiv de muncă aplicabil, pentru întreg personalul, în condițiile asigurării suplinirii activității acestora;
- g) atribuie, prin decizie internă, personalului didactic titular, personalului asociat sau cadrelor didactice pensionate, în regim de cumul sau plată cu ora, orele de curs rămase neocupate;
- h) numește și eliberează din funcție personalul didactic de predare, didactic auxiliar și nedidactic, conform legislației în vigoare.

102. Directorul, în calitate de evaluator, are următoarele atribuții:

- a) asigură evaluarea și monitorizarea permanentă a activității educaționale/didactice a cadrelor didactice, inclusiv de conducere;

b) informează Organul local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi, Inspectoratul Școlar Național cu privire la rezultatele de excepție și sau ineficiența profesională a personalului didactic din Instituție;

c) înaintează Organului local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi propuneri privind cadrele didactice recomandate pentru participare în diverse comisii, proiecte, activități de formare, etc.

103. Directorul Instituției, în calitate de ordonator de credite, are următoarele atribuții:

a) responsabil de elaborarea bugetului Instituției în bază de programe;

b) aprobă programele de buget ale instituției și le propune spre avizare consiliului de administrație;

c) prezintă în termeni autorităților competente programele de buget, notele informative succinte privind execuția bugetului cu explicarea categoriilor majore de cheltuieli efectuate;

d) se preocupă de atragerea de resurse extrabugetare, cu respectarea prevederilor legale;

e) monitorizează modul de încasare a veniturilor; necesitatea, oportunitatea și legalitatea angajării și utilizării creditelor bugetare, în limita și cu destinația aprobate prin bugetul propriu; integritatea și buna funcționare a bunurilor aflate în administrare; organizarea și evidența zilnică a contabilității și prezentarea la termen a bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară.

104. Directorul Instituției este responsabil de:

a) transportarea elevilor în condiții optime și sigure pentru viața și sănătatea lor;

b) completarea, păstrarea, eliberarea, reconstituirea, anularea actelor de studii conform prevederilor regulamentare aprobate de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.

c) întocmirea, eliberarea, reconstituirea, anularea, completarea, modificarea, rectificarea și gestionarea documentelor de evidență școlară;

d) evidența, completarea și păstrarea documentației vizând personalul angajat al Instituției;

e) aplicarea normelor privind protecția muncii, prevenirea și stingerea incendiilor în Instituție;

f) corectitudinea încadrării personalului și de întocmirea, în termen a statelor lunare de plată a drepturilor salariale;

g) respectarea condițiilor și a exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor, în unitatea de învățământ.

105. Directorul Instituției are următoarele împuterniciri:

a) emite ordine și dispoziții ce țin de competența sa;

b) aprobă normele de completare a claselor, numărul de clase și schema de încadrare a personalului aprobate de autoritatea competentă;

c) gestionează bunurile și resursele materiale;

- d) încheie contracte, deschide conturi bancare, eliberează procure;
- e) oferă variate forme de stimulare (recompense financiare, spirituale, etc.) pentru performanțe profesionale cadrelor didactice, inclusiv de conducere și elevilor pentru rezultate excepționale la învățătură și alte domenii de activitate școlară;
- f) are calitatea de executor secundar de buget, cu toate obligațiile ce decurg din acest statut potrivit cadrului legislativ și normativ în vigoare;
- g) aplică sancțiuni pentru abaterile disciplinare săvârșite de personalul unității de învățământ, în limita prevederilor legale în vigoare;
- h) aplică sancțiunile prevăzute de prezentul regulament și de regulamentul intern, pentru abaterile disciplinare săvârșite de elevi.

Secțiunea a 6-a. Directorul adjunct

- 106.** Directorul adjunct este angajat de către directorul Instituției. Funcția de director adjunct se ocupă prin concurs pe un termen de 5 ani, în baza Regulamentului pentru ocuparea funcției de conducere în instituția de învățământ general, aprobat de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.
- 107.** În instituție activează director adjunct responsabil de procesul instructiv și director adjunct responsabil de procesul educativ. Directorii adjuncți își desfășoară activitatea în Instituție, **fiind în subordinea directorului**, care elaborează fișa postului, în concordanță cu atribuțiile stabilite prin prezentul regulament.
- 108. Directorul adjunct responsabil de procesul instructiv are următoarele atribuții:**
- a) monitorizează și organizează procesul educațional, asigurând calitatea realizării lui;
 - b) întocmește orarul activităților educaționale din Instituție și asigură respectarea lui;
 - c) coordonează și ține la evidență orele înlocuite, elaborează tabelul de salariu, propus spre avizare directorului;
 - d) consemnează zilnic, în condica de prezență, absențele și întârzierile de la orele de curs ale personalului didactic de predare, personalului didactic auxiliar și nedidactic, de la programul de lucru;
 - e) participă la repartizarea sarcinilor didactice personalului de predare;

- f) monitorizează organizarea procesului educațional, prin asistențe la ore, verificarea proiectelor didactice, aprecierea nivelului de pregătire a cadrelor didactice pentru lecții, evaluarea calității demersului educațional, determinarea relevanței relaționării profesor – elev și a impactului educațional al activităților extrașcolare/ extracurriculare desfășurate;
- g) coordonează activitatea comisiilor metodice din Instituție;
- h) coordonează elaborarea unui sistem instituțional de evaluare și asigură funcționalitatea lui, în special la probele de evaluare sumativă și finală aplicate în Instituție.
- i) validează inventarul de evaluare sumativă și finală aplicate în Instituție;
- j) asigură aplicarea întocmai a Planului - cadru de învățământ și a curricula școlare;
- k) coordonează activitatea de formare profesională continuă;
- l) coordonează activitățile de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz, neglijare, exploatare a copilului;
- m) este responsabil de organizarea și desfășurarea olimpiadelor, concursurilor la disciplinele școlare și concursurile extrașcolare.
- n) Este responsabil de desfășurarea regulamentară a activității Instituției ,conform prezentului Regulament.

109. Directorul adjunct pe instruire conform legislației în vigoare, are următoarele împuterniciri:

- a) controlează formarea competențelor curriculare și ritmicitatea parcurgerii materiei de studiu la disciplinele de învățământ;
- b) **evaluează activitatea personalului didactic și didactic auxiliar.**

109. Directorul adjunct responsabil de procesul educativ are următoarele atribuții:

- a) participă la realizarea managementului educațional la nivel de instituție;
- b) consemnează zilnic, în condica de prezență, absențele și întârzierile de la lecții ale elevilor;
- c) coordonează și monitorizează activitatea profesorilor –diriginți și a conducătorilor de cerc;
- d) stabilește relații de parteneriat ale Instituției;
- e) coordonează și monitorizează activitatea Comisiei metodice a diriginților, Consiliului elevilor;
- f) asigură relevanța relaționării profesor-elev și a impactului educațional al activităților extrașcolare/extracurriculare desfășurate la nivel de Instituție;
- g) coordonează activitățile de prevenire ,identificare,raportare,referire și asistență în cazurile de abuz,neglijare,exploatare a copilului;
- h) este responsabil de organizarea și desfășurarea concursurilor extrașcolare și extracurriculare la nivel local,raional/municipal și național;

- i) este responsabil de evidența și școlarizarea minorilor din districtul școlar arondat Instituției;
- j) este responsabil de desfășurarea regulamentară a activității Instituției conform prezentului Regulament.

110. Directorii adjuncți al Instituției sunt responsabili de:

- a) activitatea Instituției în conformitate cu Standardele de activitate în învățământul secundar general;
- b) calitatea orelor înlocuite;
- c) elaborarea orarului, cu respectarea cerințelor didactice și sanitaro - igienice specifice categoriei de vîrstă;
- d) corectitudinea și acuratețea completării cataloagelor și a altor documente școlare privind evidența rezultatelor școlare ale elevilor;

Secțiunea a 7-a. Personalul didactic

- 111. În instituțiile de învățământ general și secundar general activează personal didactic din care fac parte: profesori, psihologi, pedagogi sociali, cadre didactice de sprijin, conducători de cerc.
- 112. Numirea și eliberarea din post a personalului didactic din Instituție se face în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
- 113. Activitatea personalului didactic, este organizată în conformitate cu legislația în vigoare, în baza reglementărilor contractului individual /contractului colectiv de muncă și prezentului regulament.
- 114. **Personalul didactic din Instituție are obligațiunea de a participa la programe de formare continuă, în conformitate cu specificul activității și cu reglementările în vigoare, pentru fiecare categorie.**
- 115. **Personalul didactic este obligat să corespundă prevederilor codului deontologic aprobat de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.**
- 116. **Personalului didactic din învățământ îi este interzis să aplice pedepse corporale, precum și agresarea verbală, psihică sau fizică a elevilor și/sau a colegilor.**
- 117. **Se interzice personalului didactic să condiționeze evaluarea elevilor sau calitatea prestației didactice la clasă de obținerea oricărui tip de avantaje, de la elevi sau de la părinții/ tutorului legali ai acestora. Astfel de practici, dovedite, se sancționează cu excluderea din învățământ în condițiile stabilite de cadrul normativ în vigoare.**
- 118. Personalul didactic este obligat să prezinte, la început de an școlar, avizul medical și rezultatele analizelor medicale privind examenul clinic, examenul pulmonar, examenul psihologic conform cerințelor /normelor sanitaro-igienice în vigoare.
- 119. Personalului didactic are următoarele drepturi:
 - a) să beneficieze de condiții optime de muncă;
 - b) respectarea demnității profesorului;
 - c) libertatea opiniei profesionale vizând procesul de predare-învățare-evaluare în concordanță cu componentele Curriculumului Național;

- d) asigurarea condițiilor eficiente pentru desfășurarea activității profesionale, pentru perfecționarea continuă;
- e) manifestarea inițiativei profesionale în realizarea procesului educațional: alegerea tehnologiilor de predare, evaluarea performanțelor elevilor conform finalităților educaționale, participarea la eficientizarea procesului educațional, promovarea activităților de cercetare, de orientare civică și de dezvoltare comunitară a elevilor, organizarea laboratoarelor, cenaclurilor, cercurilor pe interese, publicațiilor, etc., conform legislației în vigoare;
- f) participarea la conducerea Instituției, inclusiv prin alegerea democratică a reprezentanților în organele de conducere și consultative ale Instituției;
- g) dreptul de a beneficia de înlesniri stabilite de legislația în vigoare;
- h) dreptul de a face parte din asociații și organizații sindicale, profesionale, culturale, naționale și internaționale, precum și din organizații politice legal constituite.

120. Personalul didactic de predare are următoarele obligațiuni:

- a) cunoașterea, împărtășirea și promovarea idealului educațional, principiile fundamentale ale educației, politica educațională a statului;
- b) organizarea și desfășurarea eficientă a procesului educațional la disciplina de studiu predată și la nivelul Instituției;
- c) cunoașterea și aplicarea Planului-cadru de învățământ, a curricula școlare, a recomandărilor metodologice și manageriale privind organizarea procesului educațional, elaborate de Ministerul Educației Culturii și Cercetării a manualele școlare și literaturii pedagogice de referință;
- d) elaborează proiectarea didactică vizând parcursul anual la disciplină conform cerințelor Ministerului Educației Culturii și Cercetării;
- e) elaborează proiecte didactice pentru lecții și activități extrașcolare;
- f) organizarea și realizarea optimală a orelor la clasă;
- g) asigură eficacitatea procesului educațional;
- h) stimulează activitatea independentă și de colaborare, inițiativa, capacitățile creative ale elevului în procesul de învățare;
- i) asigură securitatea vieții și sănătății elevilor în cadrul lecțiilor și activităților extrașcolare (cercuri pe interese, tabere specializate, excursii, etc.);**
- j) organizează și desfășoară olimpiade și concursuri școlare;
- k) participă la ședințele consiliului profesoral, ședințele și activitățile comisiei metodice, consiliului diriginților;

- l) participă la ședințele și activitățile consiliului de administrație când este solicitat;
 - m) organizează și desfășoară orele de dirigiență;
 - n) organizează meditații și consultații cu elevii claselor absolvente la disciplina predată, conform orarului stabilit de conducerea Instituției;
 - o) colaborează cu familiile elevilor;
 - p) își îmbogățește, în permanență, pregătirea în domeniul specialității, psihopedagogiei, metodicii predării disciplinei;
 - q) participă la activitățile de interasistență organizate în Instituție sau în afara (conform delegării);
 - r) respectă normele de etică, cultivă, prin propriul exemplu, valorile și principiile esențiale pentru construirea unui stat de drept, precum integritatea, onestitatea, corectitudinea, dreptatea, echitatea, umanismul, generozitatea, hărnicia, patriotismul și alte virtuți;
 - s) manifestă comportamente nonviolente și disciplinarea pozitivă în activitățile educaționale și în viața cotidiană;
 - t) își onorează toate obligațiile stipulate în fișa postului.
- 121.** Atestarea cadrelor didactice, acordarea de grade didactice se va efectua conform legislației în vigoare.

II.CODUL EDUCAȚIEI –PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ

Art.4.Principii

Personalul din sistemul de învățământ general și profesional tehnic public și privat, responsabil de instruire și educație ,în mod particular cadrele didactice ,trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele principii:

- a) devotament față de profesia de pedagog;
- b) profesionalism în relațiile cu elevii,copiii și părinții/alți reprezentanți legali;
- c) respect și toleranță față de unicitatea și diversitatea copiilor și elevilor;
- d) colaborarea cu colegii,părinții/alți reprezentanți ai copiilor și elevilor;
- e) onestitatea și integritatea;
- f) receptivitate la nevoile copiilor și elevilor;
- g) răspundere în fața conducerii instituțiilor de învățământ ,colectivelor pedagogice și organelor reprezentative ale părinților /altor reprezentanți legali;
- h) eficiență și eficacitate;
- i) obiectivitate și corectitudine.

5.Obligativitatea de cunoaștere și aplicare a normelor de conduită

În vederea asigurării unui învățământ de calitate ,cadrele de conducere,cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare au obligația de a cunoaște,respecta și aplica un set de norme de conduită.Acestea au în vedere:

- a) relațiile cu elevii;
- b) relațiile cu părinții/alți reprezentanți legali;
- c) relațiile cu colegii;
- d) conduita managerială;
- e) relațiile cu membrii comunităților locale.

6.Norme de conduită în relațiile cu elevii,copiii

În relațiile cu elevii,copiii cadrele de conducere ,cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1) Ocrotirea sănătății fizice,psihice și morale a elevilor,copiilor prin:

- a) supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităților în școală,precum și în cadrul celor organizate de instituția de învățământ în afara acesteia,în vederea asigurării depline a securității tuturor celor implicați în aceste acțiuni;
- b) neadmiterea tratamentelor și pedepselor degradante,a discriminării sub orice formă și aplicării niciunei forme de violență fizică sau psihică;
- c) asigurarea protecției fiecărui elev,copil,prin denunțarea formelor de violență fizică exercitate asupra acestora,a oricărei forme de discriminare,abuz,neglujență sau de exploatare a elevilor,copiilor;
- d) neadmiterea oricăror forme de abuz sexual,emoțional sau spiritual;
- e) neadmiterea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii,inclusiv a celor consensuale.

2.Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor.

3.Responsabilitate în vederea atingerii de către elevi a standardelor de performanță prevăzute de curriculumul național.

4.Neadmiterea propagandei șovine,naționaliste,politice,religioase,militariste în procesul educațional și implicării elevilor în acțiuni politice(mitinguri,demonstrații ,pichetări)de către persoanele responsabile de instruirea și educarea elevilor,în cadrul instituțiilor de învățământ general și profesional tehnic sau în afara acestora.

5) Excluderea din relațiile cu copiii și elevii a oricărei forme de discriminare,asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive.

6)Respectarea demnității și recunoașterii meritului personal al fiecărui elev.

7.Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

- a)primirea sau solicitarea de la elevi,părinți ,asociațiile părintești(sau orice altă formă de organizare a părinților)a unor foloase materiale și alte avantaje necuvenite(sume de bani,cadouri sau servicii),indiferent de destinația declarată a acestora;
- b) inițierea sau organizarea proceselor de colectare de la elevi ,părinți sau asociații ale părinților)a unor foloase materiale și alte avantaje necuvenite;
- c)impunerea de manuale care nu sunt incluse în Schema de închiriere și/sau a materialelor didactice auxiliare;
- d)impunerea unor activități extracurriculare contra plată,cadouri sau altor favoruri;
- e)fraudarea evaluărilor de orice tip contra bani,alte foloase materiale sau avantaje necuvenite,
- g) traficul de influență și favoritismul în procesele de instruire și evaluare;
- h) servicii educaționale cu plată oferite elevilor ,copiilor cu care interacționează direct la clasă.

7. Norme de conduită în relațiile cu părinții /alți reprezentanți legali ai copiilor

În relația cu părinții/alți reprezentanți legali ai copiilor ,cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1)Creșterea calității învățământului prin:

- a)acordarea de consultanță părinților/altor reprezentanți legali în educarea copiilor și susținerea rolului parental;
- b)stabilirea unei relații de încredere mutuală ,a unei comunicări deschise și accesibile;
- c)disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunțate de către părinți / alți reprezentanți legali ai copiilor;
- d)informarea părinților /altor reprezentanți legali despre toate aspectele activității elevilor prin furnizarea explicațiilor necesare înțelegerii și aprecierii conținutului serviciilor educative;
- e)informarea părinților /altor reprezentanți legali despre evoluția activității școlare, excluzând tendințele de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă;
- f)respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
- g)persoanele responsabile de instruire și educație ,în mod particular personalul didactic,nu impun,în relația cu părinții/reprezentanții legali,dobândirea /primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;
- h)consilierea părinților /altor reprezentanți legali privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a copiilor lor ,din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului superior al copilului .

2)Protecția datelor cu caracter personal ale părinților /altor reprezentanți legali.

3)Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

- a)primirea sau solicitarea de la părinți sau asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților)a unor foloase materiale și /sau a altor avantaje necuvenite(sume de bani,cadouri sau servicii),indiferent de destinația declarată a acestora;
- b)inițierea sau organizarea proceselor de colectare de la părinți sau de la asociații părintești(sau orice altă formă de organizare a părinților)a unor sume de bani sau cadouri,de prestare a anumitor servicii indiferent de destinația declarată a acestora;
- c)inițierea sau participarea la procesele de creare a asociațiilor părintești(sau orice altă formă de organizare a părinților);
- d)implicarea în procesele decizionale ale asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- e)inițierea sau participarea la procesele de creare a fondurilor formale sau informale ale claselor,grupelor,instituțiilor de învățământ;
- f)încurajarea elevilor și părinților să contribuie la activitatea fondurilor formale sau informale ale claselor,grupelor,instituțiilor de învățământ.

8.Norme de conduită în relațiile cu colegii

În relațiile cu colegii, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

1) Consolidarea relațiilor colegiale prin:

a) relațiile profesionale se vor baza pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, evitarea denigrării, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială;

b) dezvoltarea continuă a competențelor profesionale, în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică; promovarea activității de mentorat prin care o persoană cu experiență (mentorul) oferă sprijin, ajutor și schimb de experiență și cunoștințe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională și achiziția de competențe sau cunoștințe;

c) orice membru al personalului de conducere, personalului didactic și al personalului didactic auxiliar va evita practicarea oricărei forme de discriminare în relațiile cu ceilalți colegi;

d) nici un membru al personalului de conducere, personalului didactic și personalului didactic auxiliar nu va admite îngrădirea libertății de opinie, vizând activitatea profesională;

e) în cadrul ședințelor, întrunirilor formale și informale, festivităților organizate în instituțiile de învățământ vor fi evitate discuțiile vizând convingerile politice și religioase.

2) Creșterea prestigiului și autorității personalului din învățământ ceea ce presupune:

a) orice cadru de conducere, cadru didactic sau cadru didactic auxiliar trebuie să evite, prin afirmații, aprecieri sau acțiuni, să afecteze imaginea profesională și /sau socială a oricărui alt membru al corpului profesoral, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluări de personal, comisia de disciplină, comisia de etică etc.);

b) încurajarea reacției publice (prin drept la replică, discurs public, întrunire etc.) atunci când o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de către oricine altcineva din afara acesteia afectează imaginea instituției de învățământ, sistemului de învățământ general și profesional tehnic, oricărei persoane, membră a comunității educaționale.

3) Excluderea factorilor care pot genera acte de corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

a) în evaluarea competenței profesionale se vor utiliza doar criteriile care au în vedere performanța și rezultatele profesionale;

b) întreaga activitate a persoanelor din sistemul de învățământ, responsabile de instruire și educație, trebuie să permită accesul la informațiile care interesează pe toți membrii comunității educaționale, posibili candidați, instituțiile cu care entitatea colaborează și publicul larg, asigurând astfel o informare corectă și facilitarea egalității de șanse, precum și asigurarea accesului echitabil la resursele școlare și ale sistemului de învățământ;

c) excluderea fraudei intelectuale și a plagiatului;

d) între persoanele din sistemul de învățământ general și profesional tehnic responsabile de instruire și educație se interzice solicitarea de servicii personale de orice tip de la colegii care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare;

e) persoanele desemnate în comisiile de evaluare a rezultatelor învățării, de jurizare a competițiilor și concursurilor școlare, de evaluare a activității cadrelor didactice și de conducere, de angajare, promovare, certificare, atestare, de stimulare sau de sancționare a personalului sunt obligate să declare conflictele de interese.

9. Norme de conduită managerială

1) Cadrele de conducere respectă și aplică următoarele norme de conduită managerială:

- a) respectarea criteriilor unui management eficient al resurselor;
- b) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- c) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- d) evaluarea corectă conform prevederilor din fișa postului;
- e) selectarea personalului didactic și a personalului didactic auxiliar de calitate, conform legislației în vigoare;
- f) interzicerea oricărei forme de constrângere ilegală și/sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute;
- g) respingerea oricărei forme de abuz în exercitarea autorității;
- h) interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului didactic, indiferent de statutul și funcția persoanei care a comis hărțuirea;
- i) exercitarea atribuțiilor ierarhic superioare, din perspectiva exclusivă a evaluării, controlului, îndrumării și consilierii manageriale corecte și obiective.

2) Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor, părinților/altor reprezentanți legali și angajaților instituției de învățământ.

3) Desfășurarea de activități anticorupție cum ar fi:

- a) identificarea și sancționarea angajaților care primesc sau solicită de la părinți (sau orice altă formă de organizare a părinților) bani, cadouri sau servicii, indiferent de destinația declarată a acestora,
- b) identificarea și sancționarea angajaților care încurajează elevii și părinții să creeze fonduri formale sau informale ale claselor, grupelor, instituțiilor de învățământ;
- c) neimplicarea în procesele decizionale ale asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- d) identificarea, soluționarea situațiilor de conflict de interese și sancționarea angajaților care nu-și declară conflictele de interese;
- e) luarea la evidență contabilă a tuturor bunurilor materiale, primite cu titlu de donație de la persoanele fizice sau juridice.

10. Norme de conduită în relațiile cu instituțiile și reprezentanții comunităților locale

În relația cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- a) colaborarea și parteneriatul cu instituțiile /reprezentanții comunităților locale vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;

- b)colaboarea și parteneriatul cu organizațiile neguvernamentale ce au ca obiect de activitate educația vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc,în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- c)responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile publice în protejarea drepturilor copilului ,atuci când interesul /nevoia de protecție a copilului impun acest lucru;
- d)parteneriatele cu agenți economici vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc,în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- e)în realizarea colaborării și a parteneriatelor cu instituțiile /reprezentanții comunității locale,organizațiile neguvernamentale și agenții economici nu se vor angaja activități care să conducă la prozelitism religios,partizanat politic,precum și alte acțiuni care pun în pericol integritatea fizică și morală a elevilor sau care permit exploatarea prin muncă a acestora.

11.Activități interzise în exercitarea activităților didactice

În exercitarea activităților didactice (școlare și extrașcolare),cadrelor de conducere , cadrelor didactice,cadrelor non0didactice și cadrelor didactice auxiliare le sunt inadmisibile:

- a)introducerea ,consumul de substanțe psihotrope sau alcool sau prezența sub influența acestora;
- b)organizarea pariurilor și a jocurilor de noroc;
- c)folosirea dotărilor și a bazei materiale ale instituției de învățământ în vederea obținerii de beneficii financiare personale;
- d)distrugerea intenționată a dotărilor și a bazei tehnico-materiale ale instituției de învățământ;
- e)distribuirea materialelor pornografice;
- f)utilizarea de materiale informative dăunătoare copilului ;
- g)organizarea de activități care pot pune în pericol securitatea vieții și sănătății elevilor/copiilor sau a altor persoane aflate în incinta instituției de învățământ;
- h)organizarea de activități extracurriculare și extrașcolare neplanificate,ce nu au fost coordonate cu conducerea instituției și în cazurile prevăzute de actele normative ,cu organele ierarhic superioare de conducere a învățământului .

Secțiunea a 8-a. Personalul didactic auxiliar

122. În instituțiile de învățământ secundar general activează personal didactic auxiliar din care face parte: bibliotecarul școlar, informaticianul, laborantul.

123. Bibliotecarul școlar, informaticianul, sînt subordonați directorului Instituției.

124. Bibliotecarul școlar în instituție are următoarele obligațiuni:

- a) organizează activitatea bibliotecii, asigură funcționarea acesteia și este interesat de completarea rațională a fondului de publicații;
- b) îndrumă lectura, studiul și ajută la elaborarea lucrărilor/ proiectelor elevilor, punînd la dispoziția acestora instrumente de informare, respectiv fișiere,

cataloage, liste bibliografice etc., care să le înlesnească o orientare rapidă în colecțiile bibliotecii;

c) sprijină informarea și documentarea rapidă a personalului didactic;

d) participă la stagiile și activitățile specifice de formare continuă

e) organizează și /sau participă la organizarea de acțiuni specifice: lansare de carte, întâlniri literare, simpozioane, vitrine și expoziții de cărți, standuri de noutăți sau de colecții de cărți, prezentări de manuale opționale etc.

125. Atribuțiile personalului didactic auxiliar sînt menționate în fișele de post aprobate de director.

126. Numirea și eliberarea din post a personalului didactic auxiliar din Instituție se face în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Secțiunea a 9-a. Personalul nedidactic

127. În instituțiile de învățămînt secundar general activează personal nedidactic din care face parte: secretarul, asistentul medical, kinetoterapeutul, administratorul de patrimoniu, administratorul financiar(contabil), precum și alt personal administrativ gospodăresc, auxiliar și de deservire cu titluri de funcții conform Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova.

128. Serviciul contabilitate este condus de contabilul-șef (administratorul financiar) și este subordonat directorului școlii.

129. Serviciul de contabilitate este responsabil de organizarea și desfășurarea activității financiar-contabile a Instituției, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

130. Administratorul financiar are următoarele atribuții:

a) organizează, îndrumă, conduce, controlează și răspunde de desfășurarea activității financiar-contabile a unității școlare, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;

b) gestionează întregul patrimoniu al instituției de învățămînt preuniversitar, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, regulamentul intern și hotărârile Consiliului de administrație;

c) întocmește proiectul de buget și raportul de execuție bugetară, conform normelor metodologice de finanțare a învățămîntului preuniversitar, elaborate de Ministerul Educației;

d) răspunde de consemnarea în documente justificative a oricărei operații, care afectează patrimoniul instituției de învățămînt preuniversitar și de înregistrarea în evidența contabilă a documentelor justificative, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

e) răspunde de efectuarea inventarierii generale a patrimoniului, în situațiile prevăzute de lege și ori de cîte ori Consiliul de administrație consideră necesar;

- f) organizează și participă la întocmirea lucrărilor de închidere a exercițiului financiar - contabil;
 - g) asigură și răspunde de îndeplinirea obligațiilor patrimoniale ale instituției de învățământ preuniversitar față de bugetul de stat, de bugetul local și față de terți;
 - h) supervizează implementarea procedurilor de contabilitate cu ajutorul programului informațional;
 - i) avizează, în condițiile legii, proiectele de contracte sau de hotărâri ale consiliului de administrație, respectiv de decizii ale directorului, prin care se angajează fondurile sau patrimoniul instituției;
 - j) asigură și gestionează documentele și instrumentele financiare cu regim special;
 - k) întocmește, cu respectarea normelor legale în vigoare, instrumentele privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare, realizând operațiunile prevăzute de normele legale în materie;
 - l) exercită orice alte atribuții și responsabilități, prevăzute de legislația în vigoare sau stabilite de către ordonatorii de credite, respectiv de către consiliul de administrație.
- 131.** Posturile nenedidactice în liceu se ocupă în baza criteriilor și cerințelor angajatorului.
- 132.** Atribuțiile personalului nenedidactic sînt menționate în fișele de post aprobate de director.
- 133.** Numirea și eliberarea din post a personalului didactic auxiliar din Instituție se face în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Secțiunea a 10-a. Dirigintele.

- 134.** Activitatea educațională la fiecare clasă este coordonată de un diriginte numit de director.
- 135.** Dirigintele îndeplinesc următoarele atribuții:
- a) organizează orele de dirigenție și alte activități ce contribuie la dezvoltarea personalității elevului;
 - b) urmărește frecvența elevilor, identifică și analizează cauzele absențelor elevilor și întreprinde acțiuni corespunzătoare pentru îmbunătățirea frecvenței;
 - c) analizează periodic situația școlară a elevilor, insistînd la mobilizarea acestora în vederea îndeplinirii optime a obligațiilor regulamentare;

- d)**colaborează cu toți profesorii care predau la clasa pe care o conduce în vederea eficientizării procesului educațional;
- e)** participă la educația igienică-sanitară a elevilor;
- f)** observă comportamentul elevilor, inclusiv în scopul prevenirii abuzului, neglijării, exploatării copilului și raportării cazurilor suspecte sau confirmate de abuz
- g)** organizează și conduce activitatea clasei, ținând cont de problemele pe care le impune viața, cotidianul colectivului de elevi și de sarcinile educative ale Instituției;
- h)** sprijină, împreună cu ceilalți profesori, organizarea și desfășurarea activităților extrașcolare;
- i)** asigură conexiunea cu părinții elevilor, îi informează despre rezultatele obținute de elevi la învățatură;
- j)** calculează media generală a fiecărui elev;
- k)** completează catalogul clasei cu datele personale ale elevilor, alte formulare și acte de școlarizare;
- l)** informează consiliul profesoral despre activitatea desfășurată în clasa pe care o conduce;
- m)** răspunde de baza materială a cabinetului pus la dispoziție.

II. ELEVII

Secțiunea 1. Dobândirea calității de elev

- 136.** Orice persoană, indiferent de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă, care este înscrisă în Instituție și participă la activitățile organizate de aceasta, are calitatea de elev.
- 137.** În învățământul primar (clasele I-a IV-a) și în învățământul gimnazial (clasele a V-a – a IX-a), calitatea de elev se dobândește în urma solicitării scrise adresate de părinți sau tutori legali către Instituția de învățământ publică, conform districtului școlar, în limita numărului de locuri disponibile conform Planului de școlarizare.
- 138.** Elevii cu statut de refugiat sînt înmatriculați în instituția de învățământ, conform districtului școlar. Elevii cu statut de refugiat au aceleași drepturi la învățatură și beneficiază de aceleași înlesniri ca și copiii cetățenilor Republicii Moldova.
- 139.** Elevii promovați vor și înscriși de drept în anul următor de studiu, dacă nu există prevederi specifice de admitere în anul următor.

Secțiunea a 2-a. Exercițarea calității de elev

- 140.** Calitatea de elev se exercită prin frecventarea și participarea obligatorie a orelor de curs, a activităților extracurriculare și extrașcolare, existente în programul Instituției.
- 141.** Evidența prezenței elevilor la fiecare oră de curs se face de profesor, care consemnează în catalogul școlar, în mod obligatoriu, fiecare absență.
- 142.** Absențele datorate îmbolnăvirii elevilor, bolilor contagioase din familie sau altor cazuri de forță majoră, dovedite cu acte legale, sînt considerate motivate.
- 143.** Motivarea absențelor se efectuează pe baza următoarelor acte:
- adeverință eliberată de medicul cabinetului școlar sau de medicul de familie;
 - adeverință sau certificat medical eliberat de instituția medicală, în cazul în care elevul a fost internat în spital, avizat(ă) de medicul școlar (dacă există);
 - cererea scrisă a elevului sau a părintelui/tutorelui legal al acestuia, adresată și aprobată de directorul Instituției, în urma consultării cu dirigintele clasei.
- 144.** Motivarea absențelor se face de către diriginte, în ziua prezentării actelor justificative.
- 145.** Actele, în baza cărora se face motivarea absențelor, vor fi prezentate în termen de maxim 7 (șapte) zile de la reluarea frecvenței elevului și vor fi păstrate de către diriginte pe tot parcursul anului școlar. Nerespectarea termenelor prevăzute în pct.168 atrage, de regulă, declararea absențelor ca nemotivate.

Secțiunea a 3-a. Mișcarea/transferul elevilor

- 146.** Elevii din învățământ general și secundar general au dreptul să se transfere de la o instituție la alta, de la o filieră la alta, de la un profil la altul, de la o formă de învățământ la alta, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.
- 147.** Transferurile din instituțiile de învățământ general și secundar general se aprobă de către Organul local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi, în subordinea căruia se află Instituția solicitată pentru transfer, prin coordonarea prealabilă a directorilor celor două instituții de învățământ.
- 148.** În ciclul primar (clasele I-a IV-a) și în ciclul gimnazial (clasele a V-a – a IX-a) elevii se pot transfera, în perioada vacanțelor, după cum urmează:
- în aceeași instituție de învățământ, de la o clasă la alta, în limita efectivelor de elevi la clasă, stabilită de Organul local de specialitate în domeniul învățământului;
 - de la o instituție de învățământ la alta, în limita efectivelor de elevi la clasă, stabilită de Organul local de specialitate în domeniul învățământului.
- 149.** Transferul elevilor în timpul anului școlar se poate efectua, în mod excepțional, în următoarele situații:
- la schimbarea domiciliului;
 - în cazul unei recomandări medicale acordate pe baza unui diagnostic definitiv stabilit;

Secțiunea a 4-a. Drepturile elevilor

- 150.** În Instituții sînt respectate drepturile și libertățile conferite de calitatea de elev. Sînt interzise pedepsele corporale, aplicarea sub orice formă a metodelor de violență fizică sau psihică.
- 151.** Elevii din instituțiile publice de învățămînt general și secundar general beneficiază de învățămînt gratuit.
- 152.** Elevii au dreptul să opteze, conform legii, pentru tipul și forma de învățămînt pe care le vor urma și să aleagă parcursul școlar corespunzător intereselor, pregătirii și competențelor lor. Pentru elevii minori, acest drept se exercită de către părinții/ tutorii legali ai copiilor.
- 153.** Pe durata studiilor preuniversitare elevii beneficiază de asistență psihopedagogică și medicală gratuită
- 154.** Elevii au dreptul:
- a) să aleagă instituția de învățămînt, cu respectarea cadrului normativ în vigoare
 - b) să își expună liber opiniile, convingerile și ideile;
 - c) să fie evidențiați și să primească premii și recompense, pentru rezultate deosebite obținute la activitățile școlare și extrașcolare, precum și pentru atitudine civică exemplară;
 - d) să aleagă cursurile opționale, în dependență de ofertele educaționale ale Instituției;
 - e) să fie asigurați cu manuale școlare prin schema de arendă;
 - f) să participe la proiecte și/ sau programe naționale și/ sau internaționale în care este parte Instituția;
 - g) să participe la activități științifice, culturale, artistice și sportive organizate la nivel republican, la nivelul structurilor educaționale conexe Organelor locale de specialitate în domeniul învățămîntului și în Instituție, cu respectarea prevederilor lor funcționale;
 - h) să beneficieze, în condițiile legii, de asistență medicală, asistența cadrului didactic de sprijin și alte înlesniri (servicii de transportare, alimentație, cămin, burse) acordate la decizia autorităților publice locale
 - i) să fie aleși și să participe în componența organelor de conducere ale Instituției ;
 - j) să fie aleși și să participe în componența organelor de autoconducere școlară (Consiliului elevilor) la nivel de Instituție, raion/ municipiu și național, activitatea cărora este reglementată în *Regulamentul- tip al Consiliului Elevilor*, aprobat de Ministerul Educației Culturii și Cercetării;
 - k) să beneficieze de condiții optime în organizarea procesului educațional, de garanții privind viața și securitatea în timpul aflării în Instituție, precum și în timpul activităților la care participa ca delegat;
 - l) să participe la evaluarea și promovarea calității învățămîntului, în condițiile stabilite de lege;

m) să participe la reuniuni și acțiuni care se vor exercita în afara activităților școlare cu aprobarea directorului instituției, la cererea motivată a grupului de inițiativă.

155. Elevii din învățământul primar sunt asigurați gratuit cu manualele școlare.

156. Elevii au dreptul să opteze, conform legii, pentru tipul și forma de învățământ pe care le vor urma și să aleagă parcursul școlar corespunzător intereselor, pregătirii și competențelor lor. Pentru elevii minori, acest drept se exercită de către părinții/ tutorii legali ai copiilor

Secțiunea a 5-a. Obligațiunile elevilor

157. Elevii din învățământul general și secundar general au următoarele obligațiuni:

- a) să respecte regulamentul de organizare și funcționare al Instituției;
- b) să frecventeze, în mod obligatoriu, orele de curs și să participe la activitățile extrașcolare și extracurriculare, organizate în Instituție pe durata învățământului obligatoriu;
- c) să depună un efort real pentru asimilarea cunoștințelor, dezvoltarea facultăților intelectuale, formarea priceperilor și deprinderilor teoretice și practice necesare pentru integrarea în forme superioare de instruire sau în câmpul muncii;
- d) să demonstreze, prin examinări orale și scrise competențe specifice disciplinelor școlare și competențe cheie-transversale specifice treptei de școlaritate.
- e) să susțină, prin examinări orale și/sau scrise, lichidarea restanțelor la disciplinele școlare pentru perioada absentată motivat și/sau nemotivat mai mult de 17 ore;
- f) **să aibă o ținută vestimentară și exterior decent;**
- g) să manifeste un comportament respectuos în raport cu personalul de conducere, cadrele didactice, auxiliare și nedidactice, precum și față de colegi;
- h) să dea dovadă de un comportament adecvat în Instituție, în familie și în locurile publice;
- i) să utilizeze cu acuratețe manualele școlare primite prin schema de închiriere și să le restituie în stare bună, la sfârșitul anului de studii;
- j) să păstreze imobilul, mobilierul și utilajul Instituției;
- k) să respecte normele de tehnica securității, de prevenire și stingere a incendiilor, cele de protecție civilă și protecția mediului, regulile de circulație;
- l) alte obligații stabilite de conducerea Instituției.

158. Este interzis elevilor:

- a) să facă înscrieri în documentația școlară (cataloage, dosare personale), să distrugă documentația școlară (cataloage, agenda elevului etc);
- b) să deterioreze bunurile din patrimoniul Instituției;
- c) să profaneze simbolurile naționale și organizațiilor internaționale;
- d) să organizeze și să participe la acțiuni politice și de protest, ce afectează activitatea Instituției și frecvența la cursuri a elevilor;

- e) să blocheze căile de acces în spațiile de învățământ;
- f) să dețină și să consume, în perimetrul Instituției și în nemijlocita apropiere a acesteia droguri, băuturi alcoolice și țigări, precum și să participe la jocuri de hazard;
- g) să introducă, în perimetrul Instituției, orice tipuri de arme sau alte instrumente, petarde, etc., care, prin acțiunea lor, pot afecta integritatea fizică și psihică a colectivului de elevi și a personalului Instituției;
- h) să posede și să difuzeze materiale cu caracter obscen sau pornografic;
- i) să utilizeze telefoanele mobile în timpul aflării în incinta școlii
- j) să lanseze anunțuri false cu privire la amplasarea unor materiale explozibile în perimetrul Instituției;
- k) să aducă jigniri și să manifeste agresivitate în limbaj și în comportament față de colegi și față de personalul Instituției.

În vederea asigurării condițiilor de protecție a sănătății copiilor, Gimnaziul asigură:

- Alimentația copiilor din mijlocele de bază în clasele I-IV-a, conform normelor stabilite;
- Alimentarea copiilor din clasele a V-a –IX-a din contul alocațiilor părinților;
- Diriginții claselor a V-a-IX-a vor fi implicați în colectarea mijloacelor speciale, predând sumele colectate directorului instituției;
- Directorul instituției va preda lunar sumele colectate de la diriginți conform listelor contabilului instituției, care la rândul lui va transfera lunar suma totală la Bancă pe contul stabilit pentru alimentarea elevilor din clasele a V-a –IX-a.

Secțiunea a 6-a. Recompense pentru elevi

- 209.** Elevii care obțin rezultate remarcabile la învățatură și se disting prin comportare exemplară pot primi următoarele recompense:
- a) evidențierea făcută de diriginte în fața colegilor de clasă;
 - b) evidențierea făcută de director în fața colegilor de școală;
 - c) comunicare verbală sau scrisă adresată de diriginte sau director părinților;
 - d) delegarea cu prioritate în excursii sau tabere de odihnă;
 - e) premii, diplome, medalii, insigne;
 - f) burse de merit ale Instituției (la decizia consiliului de administrație al Instituției);
 - g) burse de merit a administrației publice locale (la decizia administrației publice locale în subordinea căreia se află instituția).
- 210.** Acordarea premiilor/ diplomelor/ medaliilor/ insinelor elevilor la sfârșitul anului școlar se face la nivelul instituției la propunerea dirigintelui și/sau a directorului școlii.
- 211.** Se pot acorda premii / diplome/ medalii/ insigne elevilor care:
- a) au obținut primele trei medii generale pe clasă, dar nu mai mici de 9.00; pentru următoarele trei medii se pot acorda mențiuni;

- b) s-au distins la una sau mai multe discipline de studiu;
 - c) au obținut performanțe la concursuri, festivaluri, expoziții și la alte activități extrașcolare desfășurate la nivel local, raional, național sau internațional;
 - d) s-au remarcat prin fapte de înaltă ținută morală și civică;
 - e) au avut, la nivelul clasei, cea mai bună frecvență pe parcursul anului școlar.
212. Instituția de comun cu alți parteneri poate stimula activitățile de performanță ale elevilor la nivel local, național și internațional prin alocarea unor premii, burse din partea consiliului reprezentativ al părinților, agenților economici, fundațiilor științifice și culturale, comunității locale etc.

Secțiunea a 7-a. Sancțiunile aplicate elevilor

213. Elevii care săvârșesc fapte prin care se încalcă dispozițiile legale în vigoare, precum și prevederile regulamentului Instituției sînt sancționați. În funcție de gravitatea faptelor, sancțiunile pot fi:
- a) observație individuală/ de grup orală sau cu înscriere în Agenda elevului;
 - b) muștrare orală sau în scris;
 - c) eliminarea temporară de la lecții;
 - d) **suportarea, de către părinți a cheltuielilor pentru pagubele materiale produse în laborator, cabinete, săli de clasă etc.**
214. Sancțiunile aplicate elevilor, indiferent de tipul lor, sînt anunțate părinților/tutorului în formă scrisă și orală în decurs de 3 (trei) zile lucrătoare de către dirigintele clasei prin intermediul Agendei elevului/ avizului sub semnătură.
215. Observația individuală/ de grup constă în discuție particulară însoțită de obiecție critică în adresa elevului/ grupului vis-a-vis de acțiunile și faptele comise.
Sancțiunea se aplică de diriginte/învățător sau director.
Sancțiunea nu atrage și alte măsuri disciplinare.
216. Muștrarea orală se aplică elevului/ grupului de elevi și constă în observații moralizatoare cu solicitarea schimbării de comportament încât să dea dovadă de îndreptare, atrăgîndu-i atenția că, dacă nu își schimbă comportamentul, i se va aplica o sancțiune mai severă.
Sancțiunea se aplică de către diriginte/ învățător sau director.
217. Muștrarea scrisă se aplică elevului și constă în consemnarea în Registrul de ordine pentru elevi a observației moralizatoare privind abaterile comportamentale constatate și restricțiile, cerințele înaintate pentru neadmiterea repetării lor. Muștrarea scrisă se aplică de director la propunerea dirigintelui.
Sancțiunea se consemnează în raportul dirigintelui prezentat consiliului profesoral la sfîrșitul semestrului sau al anului școlar.

- 218.** Eliminarea de la lecții pe o perioadă de 3-5 zile constă în înlocuirea activității obișnuite a elevului, pentru perioada aplicării sancțiunii, cu un alt tip de activitate, desfășurată, de regulă, în cadrul instituției, în conformitate cu prevederile regulamentului și stabilită, de către director, la propunerea consiliului elevilor.
- Dacă elevul refuză să participe la aceste activități, absențele sînt considerate nemotivate și se consemnează în catalogul clasei.
- Sancțiunea se consemnează în registrul de ordine pentru elevi și în dosarul personal al elevului, precum și în raportul dirigintelui prezentat la consiliul profesoral la sfârșitul semestrului sau al anului școlar, precizîndu-se numărul și data ordinului emis.
- Această sancțiune nu se aplică elevilor din învățămîntul primar.
- Sancțiunea este însoțită de scăderea calificativului pentru comportament.
- 219.** Pentru toți elevii din învățămîntul general și secundar general, la fiecare 10 absențe nejustificate, pe semestru, din numărul total de ore de studiu sau la 10% absențe nejustificate din numărul de ore pe semestru la o disciplină, va fi scăzut calificativul pentru comportament.
- 220.** Părinții/ tutorii legali ai elevilor care se fac vinovați de deteriorarea bunurilor Instituției plătesc toate lucrările necesare reparațiilor sau suportă toate cheltuielile pentru înlocuirea bunurilor deteriorate.
- 221.** **În cazul în care autorul deteriorării nu se cunoaște, răspunderea materială devine colectivă, revenind întregii clase și se consemnează prin proces verbal al consiliului profesoral .**
- 222.** În cazul distrugerii/ deteriorării manualelor școlare primite gratuit, elevii pe numele cărora au fost eliberate înlocuiesc manualul deteriorat cu un exemplar nou, corespunzător disciplinei, anului de studiu și tipului de manual deteriorat, iar în caz de imposibilitate, achită contravaloarea acestuia.
- 223.** Contestațiile împotriva sancțiunilor prevăzute la art. 220-223 se adresează, în scris, consiliului de administrație al Instituției, în termen de 5 zile de la aplicarea sancțiunii. Contestația se soluționează în termen de 30 de zile de la depunerea acesteia la secretariatul unității de învățămînt. Hotărârea consiliului de administrație este definitivă.

III. PĂRINȚII

Secțiunea 1: Dispoziții generale

- 225.** Părinții/tutorii legali au dreptul și obligația de a colabora cu Instituția în vederea realizării finalităților educaționale.
- 226.** **Părinții/tutorii legali au obligația ca, cel puțin o dată pe lună, să ia legătura cu dirigințele pentru a cunoaște evoluția copilului lor.**

Secțiunea a 2-a: Comitetul de părinți al clasei

- 227.** Comitetul de părinți al clasei se alege în fiecare an în cadrul adunării generale a părinților elevilor clasei, convocată de diriginte, care prezidează ședința.
- 228.** Convocarea adunării generale pentru alegerea comitetului de părinți al clasei are loc în primele 30 zile de la începerea cursurilor anului școlar.

229. Comitetul de părinți al clasei se compune din trei/cinci persoane: un președinte și doi/patru membri;
230. **Dirigintele clasei convoacă adunarea generală a părinților la începutul fiecărui semestru și la încheierea anului școlar. De asemenea, dirigintele la propunerea/solicitarea președintelui comitetului de părinți al clasei poate convoca adunarea generală a părinților ori de câte ori este necesar.**
231. Comitetul de părinți al clasei reprezintă interesele părinților elevilor clasei în adunarea generală a părinților la nivelul Instituției, în consiliul administrativ și în consiliul clasei.
232. Comitetul de părinți al clasei are următoarele atribuții:
- ajută dirigintele în activitatea de îmbunătățire a frecvenței acestora;
 - sprijină dirigintele în activitatea de consiliere și de orientare socio-profesională sau de integrare socială a absolvenților;
 - sprijină dirigintele în organizarea și desfășurarea unor activități extrașcolare.
233. Comitetul de părinți al clasei ține legătura cu Instituția prin dirigintele clasei.

Secțiunea a 3-a: Consiliul reprezentativ al părinților / Asociația de părinți

234. La nivelul fiecărei Instituții funcționează Consiliul reprezentativ al părinților.
235. Consiliul reprezentativ al părinților din Instituție este compus din președinții comitetelor de părinți ai fiecărei clase.
236. Consiliul reprezentativ al părinților prevăzut la pct.243 își desemnează reprezentanții săi în organismele de conducere ale școlii.
237. Consiliul reprezentativ al părinților poate decide constituirea sa în asociație cu personalitate juridică, conform reglementărilor în vigoare.
238. Consiliul reprezentativ al părinților /Asociația de părinți are următoarele atribuții:
- identifică surse de finanțare extrabugetară și propune consiliului de administrație al Instituției, la nivelul căreia se constituie, modul de folosire a acestora;
 - sprijină parteneriatele educaționale dintre unitățile de învățământ și instituțiile cu rol educativ în plan local;
 - susține Instituția în derularea programelor și proiectelor comunitare, de prevenire și de combatere a abandonului școlar;
 - susține conducerea Instituției școlare în organizarea și în desfășurarea consultațiilor cu părinții, pe teme educaționale;
 - conlucrează cu comisiile de ocrotirea a minorilor, cu organele de autoritate tutelară sau cu organizațiile nonguvernamentale cu atribuții în acest sens, în vederea soluționării situației elevilor care au nevoie de ocrotire.
239. Comitetele de părinți ale claselor /Consiliul reprezentativ al părinților/Asociația de părinți pot atrage resurse financiare extrabugetare, constând în contribuții, donații, sponsorizări etc., venite din partea unor persoane fizice sau juridice din țară și străinătate, care vor fi utilizate pentru:
- modernizarea și întreținerea patrimoniului unității de învățământ, a bazei materiale și sportive;
 - acordarea de premii și de burse elevilor;
 - sprijinirea financiară a unor activități extrașcolare

- c) acordarea de sprijin financiar sau material copiilor care provin din familii cu situație materială precară;
 - d) alte activități de promovare a imaginii Instituției
- 240.** Personalul didactic nu operează cu aceste fonduri.
- 241.** Fondurile colectate în condițiile pct.246 se cheltuiesc numai prin decizia organizațiilor părinților, din proprie inițiativă, sau în urma consultării consiliului de administrație al Instituției.
- 242.** Colectarea și administrarea sumelor destinate întreținerii, dezvoltării și modernizării bazei materiale a Instituției obținute din donații și sponsorizări se face numai după consultarea cu consiliul reprezentativ al părinților.
- 243.** Personalul didactic nu operează cu aceste fonduri. Fondurile obținute de consiliul reprezentativ al părinților (pct.246) se cheltuiesc numai prin decizia acestuia, din propria inițiativă în urma aprobării de consiliul de administrație al Instituției.

IV. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ ȘI PATRIMONIUL INSTITUȚIEI

- 244.** Finanțarea Instituției se efectuează în modul stabilit din următoarele surse:
- a) bugetul de stat;
 - b) surse extrabugetare (servicii educaționale suplimentar prestate populației, donații și vărsăminte benevole ale persoanelor fizice și juridice, alte venituri legale).
- 245.** Activitatea economico-financiară se efectuează conform actelor normative în vigoare și este asigurată de serviciul contabilitate.
- 246.** Baza materială a instituției include spații pentru procesul de învățământ, mijloace de învățământ și cercetare, biblioteci, stațiuni didactice și de cercetare, unități de microproducție, ateliere școlare, terenuri agricole, cămine, cantine, baze cultural-sportive, spații cu destinație de locuință, precum și alte obiecte de patrimoniu destinat învățământului.
- 247.** Bunurile Instituțiilor se pot transfera la alte unități de învățământ prin decizia administrației publice locale de nivelul doi.
- 248.** Inventarierea și casarea se fac în conformitate cu legile în vigoare. De efectuarea acestora este responsabil directorul, și administratorul financiar al Instituției.

V. DOCUMENTAȚIA

- 249.** Instituția desfășoară sistematic activitatea de secretariat în baza nomenclatorului de documente.
- 250.** Documentația privind evidența contingentului de elevi și situația lor școlară:
- a) lista nominală a elevilor care au fost înmatriculați în instituție;

- b)** registrul de ordine referitor la fluctuația elevilor;
- c)** registrul alfabetic al elevilor;
- d)** dosarele personale ale elevilor;
- e)** cataloagele claselor;
- f)** registrul de evidență a actelor de studii;
- g)** registrul de eliberare a actelor de studii;

- h)** procesele-verbale ale probelor de evaluare realizate în baza testului administrației;
- i)** extrasele din procesele-verbale ale examenului de absolvire;
- j)** fișa școlii extrasă din baza de date electronică (SIME);
- k)** rapoartele statistice anuale (semestriale);
- l)** confirmări, informații și documente explicative privind absența elevilor;
- m)** registrul de evidență a distincțiilor ce atestă performanțele elevilor;
- n)** extrase din deciziile autorităților publice locale cu referire la districtul de școlarizare arondat Instituției;
- o)** cererile părinților cu privire la eliberarea documentelor elevilor (dosare personale, tabele cu note, certificate de studii);
- p)** raportul statistic al Instituției la începutul și sfârșitul anului (ȘG).

251. Documente privind funcționarea instituției și organizarea procesului educațional:

- a)** regulamentul de organizare și funcționare;
- b)** statutul instituției;
- c)** Programul de dezvoltare instituțională;
- d)** Proiectul managerial anual al instituției;
- e)** Planuri individuale de învățământ, aprobate în mod regulamentar;
- f)** actele controalelor tematice și frontale;
- g)** registru de ordine și dispoziții cu privire la activitatea de bază;
- h)** registrul de evidență a personalului instituției;
- i)** procese-verbale ale consiliului profesoral și materialele puse în discuție;
- j)** procese-verbale ale consiliului de administrație și materialele puse în discuție;
- k)** registrul de evidență a orelor absente și înlocuite de cadrele didactice;
- l)** registrul de evidență a fișelor de sesizare a cazului suspect de abuz, exploatare, trafic al copilului;
- m)** documentele de evidență a realizării evaluării anuale a cadrelor didactice;
- n)** rapoartele-sinteză prezentate de către instituție la sfârșitul anului școlar Organului local de specialitate în domeniul învățământului al administrației publice locale de nivelul doi;
- o)** procesele-verbale și portofoliile Consiliului diriginților;
- p)** procesele-verbale și portofoliile Comisiilor metodice;
- q)** procesele-verbale ale Comisiei de atestare și documentația vizînd atestarea cadrelor didactice;
- r)** portofoliul privind formarea continuă a cadrelor didactice;
- s)** note informative, rapoarte și actele controalelor organelor ierarhic superioare și proprii;

- t) rapoartele –sinteză prezentate de către Instituție la sfârșit de an școlar Organului local de specialitate în domeniul învățămîntului al administrației publice locale de nivelul doi.

252. Documente ce țin de serviciul personal:

- a) registru de ordine cu privire la personal (angajare, transfer, eliberare;
- b) cererile angajaților privind acordarea concediului, transferul, demisia;
- c) dosarele personale ale cadrelor didactice;
- d) listele de evidență a cadrelor didactice și de conducere cu date complete de anchetă;
- e) registrul de evidență a contractelor individuale de muncă încheiate cu angajații;
- f) registrul de evidență a carnetelor de muncă;
- g) registrul de evidență a formularelor carnetelor de muncă;
- h) dosarele personale ale angajaților;
- i) rapoarte statistice anuale privind numărul și componența profesorilor la începutul și la sfârșitul anului școlar.

253. Documente ce țin de secretariat:

- a) registrul corespondenței de intrare;
- b) registrul corespondenței expediate;

254. Documente ce țin de activitatea economică și financiară:

- a) pașaportul tehnic al instituției de învățămînt;
- b) procesele-verbale de predare-primire, anexele întocmite la schimbarea conducătorului instituției;
- c) documente ale fondurilor (istoricul fondului, procesele-verbale de verificare a existentului și stării documentelor, actele de predare-primire a documentelor de stat la păstrare, procesele-verbale de selectare a documentelor propuse spre decontare cu privire la lipsa și deteriorarea ireparabilă a documentelor, prezentării din fond);
- d) devizul de cheltuieli și darea de seamă privind executarea devizului de cheltuieli;
- e) bugetul anual aprobat;
- f) lista tarifară a angajaților;
- g) tabelul de pontaj pentru statele de personal aprobate și tabelul lunar de evidență a timpului de muncă și calculării salariului;
- h) registrul de evidență a muncii salariaților;
- i) conturi analitice ale salariaților;
- j) registre de evidență a utilajului, de inventariere a utilajului, chimicalelor, materialelor didactice, etc.;
- k) contracte cu privire la desemnarea persoanelor responsabile de bunuri materiale;
- l) registrul de evidență a bunurilor materiale;
- m) procese-verbale de decontare a valorilor materiale (fondurilor fixe, fondurilor de mică valoare);
- n) registrul de inventariere a fondului bibliotecii;

- o) registrul de inventariere a fondului de manuale;
- p) registrul de mișcare a fondului bibliotecii;
- q) registrul de evidență zilnică a activității bibliotecii;
- r) registrul de evidență a literaturii și manualelor pierdute și returnate;
- s) actele de inventariere și de predare-primire a valorilor materiale;
- t) contractele cu privire la responsabilitatea materială a lucrătorilor;
- u) tabelul de eliberare a materialelor.

255. Instituția este în drept să utilizeze alte documente, luând în calcul necesitățile acesteia.

256.

Capitolul XI. Dispoziții finale

Art.43. Prevederile prezentului regulament devin obligatorii după discutarea lui la Consiliul Profesorat la data de 23.08.2021.

Art.44. Prezentul regulament a fost aprobat în Consiliul de Administrație la data de 07.09.2021.

Art.45 Prezentul regulament este adus la cunoștința tuturor elevilor și părinților de către diriginți în termen de 10 zile de la adoptarea lui și confirmă prin semnătura elevilor acest fapt.

Art.46 Elevii nou veniți pe parcursul anului și părinții lor fac cunoștință obligatoriu cu acest regulament la direcție .

Art. 47 Cadrele auxiliare fac cunoștință cu acest regulament și confirmă prin semnătură acest fapt.

.